

Populieren in Apeldoorn / H. A. van Iersel
Boomkwekerij Udenhout

Foto 1 Nieuwe wijk „De Maten”.

Door de „verkoelende zorgen” van mijn gastheer, ing. L. van der Sloot, chef buitendienst van de afdeling Plantsoenen van de gemeente Apeldoorn, was het, ondanks de warmte op 2 juli j.l., mogelijk om met hem te bomen over populieren.

Het is opmerkelijk, maar bij enig nadenken niet verwonderlijk, dat Apeldoorn weinig historisch heeft te bieden, als het over populieren gaat. Volgens de heer Van der Sloot is dit te wijten aan de plaats waarop het oude Apeldoorn is gelegen. De grond daar is te zanderig en te droog om met enig succes populier te laten groeien. Dit was zijns inziens de reden dat in de, overigens zeer fraaie, parken, geen oude populieren worden aangetroffen. Door de snelle aanwas van de bevolking werd Apeldoorn gedwongen om, in de jaren na 1950, uit te breiden.

De nieuwe wijken die na 1950 tot stand zijn gekomen inclusief de parken die in en rond deze wijken zijn aangelegd vertonen een zeer verschillend beeld. Men kan deze nieuwe wijken duidelijk in twee groepen onderscheiden.

A de groep aangelegd tussen 1950 en 1970

B de groep aangelegd tussen 1970 en heden.

De eerste groep kenmerkt zich door de rozen en heestergroepen in vele kleurige variëteiten en met meestal een zeer open parklandschap, met spaarzaam gebruik van bomen in parken en straten.

De groep B, waar nog steeds regelmatig uitbreiding aan wordt gegeven kenmerkt zich door een minder gebruik van rozen en sierheesters en men probeert door gebruik van bosplantsoen (loofhout) en relatief meer bomen een grotere beslotenheid te krijgen (foto 1, 2 en 3).

Daar men ernaar streeft deze beslotenheid zo snel mogelijk te realiseren komt de populier daar in tamelijk grote aantallen voor.

In de eerste groep woonwijken treffen wij hier en daar ook singels aan van populieren, maar zij vervullen daar meestal een iets andere functie dan in de tweede groep. In die oudere woonwijken werden ze meestal gebruikt als laanbeplanting of coulissenbeplanting om iets minder fraais te omhullen.

Maar speciaal in de nieuwste woonwijken en parken werden in Apeldoorn populieren op tamelijk grote schaal gebruikt. De reden was tweeledig.

a Men wenste snel iets te hebben.

b Men wilde een pionier hebben waaronder en waarachter andere houtsoorten konden opgroeien.

Op bijna al deze plaatsen werd de populier als tijdelijk ervaren

en zag men de noodzaak om binnen afzienbare tijd weer een gedeelte van de goed groeiende populieren op te offeren. Men had hiervoor geen beheersplan opgemaakt en was wel wat bevreesd voor eventuele reacties van actie-komite's als er populieren gerooid zouden moeten worden. Maar men vertrouwde op het gezonde verstand van de bevolking.

De indruk van de plantsoendienst is, dat, over de gehele lijn, de meeste mensen alleen maar blij zijn als ze een gezonde en grote boom zien staan. Of dit een eik of een populier is komt op de tweede plaats.

Een reden temeer voor het vele gebruik van populieren in de nieuwe wijken was volgens Ing. v. d. Sloot ook het makkelijk planten en het zeer geringe uitvalpercentage.

Met zeer weinig of geen plantgatvoorbereiding groeit iedere populier meteen flink door.

Al met al zijn dit vele positieve redenen om populieren te blijven gebruiken in nieuw aan te leggen stadsbeplantingen.

Als negatief punt van populieren werd wel ervaren dat ze, in de buurt van verhardingen, fiets- en voetpaden, regelmatig het wegdek vernielen door de opwaartse druk van de wortels. Speciaal van de zijde van de afdeling Bestratingen van de dienst gemeentewerken is daar nogal wat kritiek op.

De gemeente Apeldoorn heeft geen ervaring met het verplanten van zware en oudere exemplaren van populieren. De heer Van der Sloot vond dit gezien de snelle groei van jonge populieren

Foto 2 Laan van Zevenhuizen.

Foto 3 Detail foto 2.

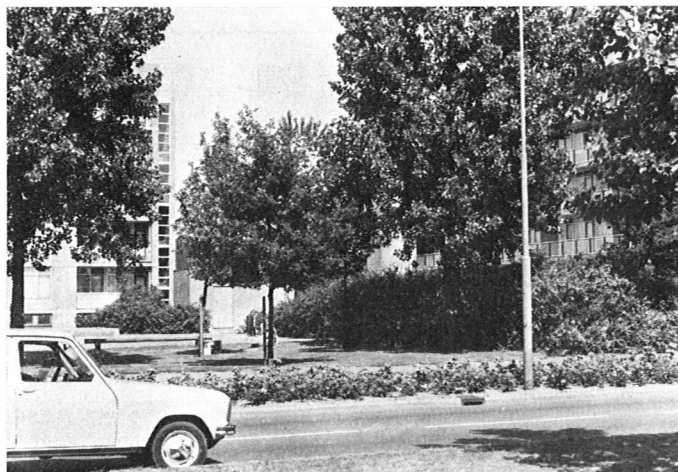

Foto 4 Oude vuilnisstort in Ughelen.

totaal onnodig om hieraan extra geld te besteden.

We hebben later op de dag nog een bezoek gebracht aan twee oude vuilnisstortterreinen die met populier beplant waren.

De oudste vuilnisstort was afgedekt met een zeer dun laagje humusarme grond. Hierin waren populieren ('Robusta' en 'Heidemij', foto 4) geplant met daaronder vulhout. Plaatselijk was dit een leuk aandoende beplanting, maar het geheel gaf toch wel de indruk dat hier te weinig en te slecht afdekkingsmateriaal was gebruikt.

Van de tweede vuilnisstort was een meer geaccidenteerd geheel gemaakt en men heeft op het hoogste punt een mooi uitzicht op de woonwijk. Zelfs een skihelling ontbreekt hier niet en volgens onze zegsman wordt dit door de Apeldoornse jeugd zeer gewaardeerd.

Hier bestond de beplanting hoofdzakelijk uit *Populus 'Robusta'* en *Populus 'Fritzi Pauley'*, welke beide een zeer goede groei vertoonden. Deze soorten waren niet gemengd, maar stonden in aparte groepen bij elkaar. Misschien wel jammer, maar anderszins zag men alle populieren hier duidelijk toch als pioniersoorten en gaf men er de voorkeur aan t.z.t. de andere loofhoutsoorten als eik, es en iep ook een faire kans te geven door tijdig in de populieren te gaan dunnen (foto 5 en 6).

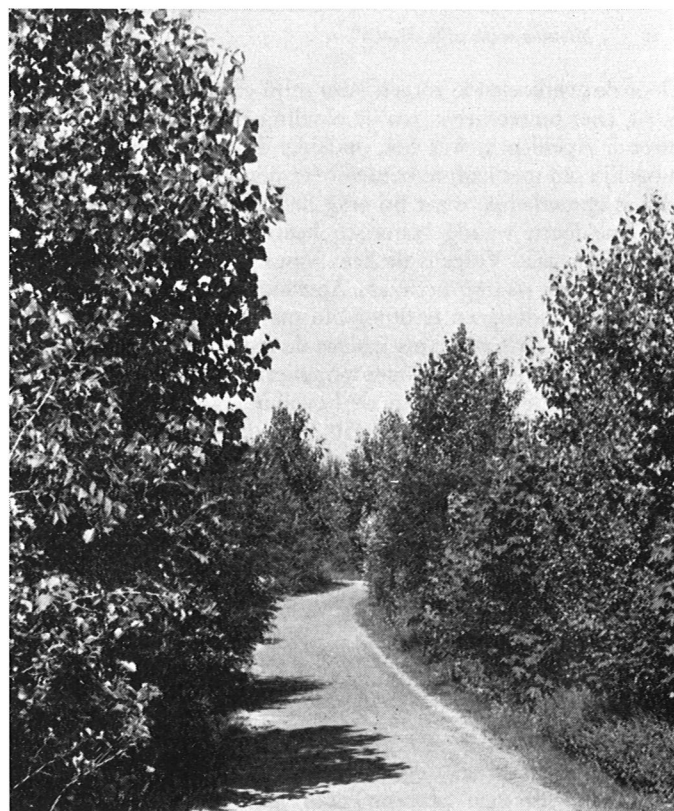
Samenvattend kunnen we wel zeggen dat de populieren hun weg wel gevonden hebben in Apeldoorn. Het blijft natuurlijk jammer dat vele populieren die geplant worden als pioniers en wijkers worden beschouwd, zodat de meeste wel een kort leven beschoren zullen zijn.

Misschien was er bij een meer gedetailleerde beheersplanning en gebruik van diverse andere klonen in betrekkelijk korte tijd een nog gevarieerder beplantingsbeeld op te bouwen.

Foto 5 Oude vuilnisstort, thans Kanaalpark te Apeldoorn van ver af en ...

Foto 6 ... van dichtbij.

BOMEN-ROOIE

- van 1 boom tot vele hectaren
- het wegfreen van stobben
- in- en verkoop van hout
- verplanten van bomen
- in Nederland, België en Duitsland

DRIESSEN

tel. (02943) 1795

VREELAND

b.v. MAATSCHAPPIJ voor LANDSCHAPSBOUW en RECREATIE

F. G. Bevort: directeur
Tel. 04242-3624

Heusdensebaan 125
Oisterwijk

*

Advisering en uitvoering van:

BOSBOUWPROJECTEN

CULTUURTECHNISCHE WERKEN

RECREATIE- en GEMEENTELIJKE BEPLANTINGEN

Wij verzorgen deskundig uw populierenbeplantingen